

Noha időközben a TMT igazán szívügyem lett, az 1982. évi 12. számban bejelentettem: „A lapot 1983. január elsejével Szántó Péter, az Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár koordinációs osztályának vezetője veszi át. Az őrsváltást – az ifjúság javára – magam kezdeményeztem.”

Az említett bejelentésben méltattam a TMT eredményeit, de a szerkesztésben elkövetett baklövéseket sem hallgattam el. Summa summarum: a funkció ellátása a maga teljességében már sok volt számomra.

Ei kellett hát válnom a laptól: ágyától igen, asztaltól nem.

Hogy ma is ott foglalkozok helyet asztalánál, azt hasábjain közzétett cikkeim, ismertetéseim, referátumaim, illetve számbevezető ajánlásaim bizonyítják. Szeretném, ha ez a tartós ragaszkodás minél tovább valóság maradna. Ehhez a TMT-nek és önmagamnak egyaránt jó egészséget kell kívánnom.

Futala Tibor

Konferencia az információs szolgáltatások minőségéről

A Német Dokumentációs Egyesület (*Deutsche Gesellschaft für Dokumentation e. V.*) – az Informatikai Egyesülettel (*Gesellschaft für Informatik e. V.*) együttműködve – 1993. május 2-től 4-ig rendezte meg Garmisch-Partenkirchenben 7. nemzetközi konferenciáját, amelynek témája az információs szolgáltatások minősége volt. Japánban, Észak-Amerikában és Nyugat-Európában a minőséget központba helyező menedzsmentet a 90-es évek igazi kérdésének tekintik. Míg az ipar területén a „minőségmenedzsment” néhány országban már évtizedek óta kifejlesztették és gyakorolják, addig a szolgáltatási szektorban hasonló koncepciók még csak gyakorlati kipróbálásuk elején tartanak. A különböző fajta információs szolgáltatások előállítására és működtetésére (kiadóknál, szakmai információs központokban, könyvtárakban, vállalati információs részlegekben stb.) az első gyakorlati tapasztalatok mindenképp az angol nyelvterület országaihoz származnak, de még ezek is csak az utóbbi években. Ennek a konferenciának az a célja, hogy a „minőségmenedzsment” (elsősorban az ún. Total Quality Management = totális minőségmenedzsment) különböző kezdeményezéseit és módszereit az információs szolgáltatások terén első ízben a németül beszélő szakmai nyilvánosság elé tárja, s az alkalmazás tapasztalatait és lehetőségeit vitára bocsássa. A szervezőknek sikerült neves bel- és külföldi szakértők közreműködését megnyerni; közöttük szerepelt másokkal együtt *Sebastian Crawshaw* (tapasztalatait az angol INFOMAT nevű információs szolgáltató ügynök-

ségnél szerezte a minőségmenedzsmentben), *Barbie E. Keiser* (e téma vezető szakértője az USA-ban), *Frank Winkler* (az IBM Deutschland GmbH információs részlegében szerzett gyakorlati tapasztalatokkal), *Markus Abgottspon* (Schweizerischer Bankverein, Bazel), *dr. Ilse Bernhart* (Forschungszentrum Seibersdorf, Ausztria), *Carl Gustav Johannsen* professzor (Aalborg, Dánia).

A szakmai előadásokat a kis munkacsoportokban lefolytatott intenzív nézet- és tapasztalatcsere egészítette ki, valamint egyes problémák megoldásának közös kidolgozása.

A konferenciáról további információkat az alábbi két címen lehet kapni:

DGD – Geschäftsstelle
Hanauer-Landstr. 126–128
D–W 6000 Frankfurt/Main 1
Tel.: +49 (0) 69430313
Fax: +49 (0) 694909096

Werner Schwuchow
GMD-INFOPOL
Postfach 13 16
D–W 5205 St. Augustin 1
Tel.: +49 (0) 224114 (0) 3320
Fax: +49 (0) 224114 3017

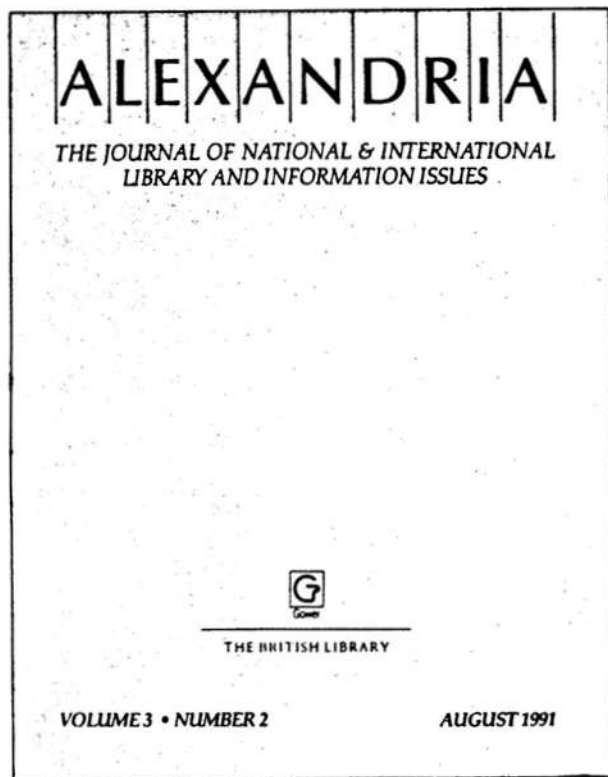
Papp István
(Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár)

Egy új könyvtári folyóiratról

Kissé megkésve került kezünkbe az *Alexandria c.* folyóirat – alcíme szerint egy olyan folyóirat, amely nemzeti és nemzetközi szinten foglalkozik könyvtári és információs kérdésekkel – 1991. augusztusi száma, amely pedig már a harmadik évfolyam második füzeté.

Ez azonban nem a szerkesztőség hibája, inkább a bemutatásra vállalkozó vétsége.

A vétség annál nagyobb, mivel valóban figyelemre méltó kiadványról van szó. Az *Alexandria* cím minden könyvtárosban hasonló asszociációs sort indít el, s ezt

az asszociációsort a folyóirat szerkesztési elvei megerősítik. Ez nem meglepő, hiszen a szerkesztő maga *Maurice Line*, aki tevékenységével, írásaival és előadásaival nálunk is, mint szerte a világon mindenütt,

tiszteletet és elismerést vívott ki magának. S nem akármilyen csapatot választott maga mellé tanácsadó bizottságként: a listán szereplő nevek a nemzetközi könyvtári élet közismert személyiségeit fedik; különös örömkre szolgál, hogy közöttük van *Rózsa György* neve is.

Mint ahogy a szóban forgó számban is szerepel egy írása: az MTA könyvtárát mint egy integrált információs központot mutatja be. De Rózsa cikke mellett ott áll *N. P. Igumnová* a Lenin Könyvtárról (azóta persze megváltozott a neve), *Peter Havard-Williams* és *Guy A. Marcó* (a Gombocz-ösztöndíj alapítójáé) az afrikai könyvtárügy fejlődéséről, valamint *P. E. Westra* és *R. B. Zaaiman* írása a Dél-Afrikai Köztársaság két nemzeti könyvtáráról. A sort egy szemleciikk zárja le, amely a British Library által követett intézményi politikával foglalkozik.

A tartalom pusztá felsorolása is meggyőzhet bárkit, hogy érdemes e folyóirat arra, hogy folyamatosan figyelemmel kísérje. Álljon itt néhány technikai tudnivaló azok számára, akik elő is akarnak fizetni rá: a British Library adja ki, évente háromszor jelenik meg, az előfizetési díj 75 font, az előfizetést a következő címen lehet eszközölni: *Subscription Department, Gower Publishing, Gower House, Croft Road, Aldershot, Hampshire GU11 3HR.*

Papp István
(Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár)

A német könyvtárak és dokumentációs intézmények jogi szabályozása

A német könyvtárügy jogi szabályozása iránt érdeklődők két új kiadvánnyal is találkozhatnak Magyarországon. Az egyik *H. Kirchner: A német könyvtár- és dokumentációs jog alapvetése*, a másik *A könyvtárak működésének jogi szabályozása*. Mindkét könyv a könyvtárak működésének jogi környezetében, feltételrendszerében való eligazodás segítségét tűzte ki céljául, deklaráltan a nem jogi végzettségű, a könyvtárügygel kapcsolatban állók jogi téren „laikusságát” szem előtt tartva.

A műveket tulajdonképpen kézikönyveknek tekinthetjük. Kirchner összeállítása, mint címéből is látható, a könyvtárak mellett a dokumentációs intézmények jogi szabályozásával is foglalkozik, míg a másik mű elsősorban a könyvtárakéval. A két kötet tartalmi felépítése szinte teljesen lefedi egymást. A következő fő területeket taglalják:

- ▶ a könyvtárügy és az alkotmány, alkotmányos alapjogok;

- ▶ a könyvtárak jogállása, általános, szövetségi, tartományi, helyi szintű szabályozásuk;
- ▶ szervezeti kérdések, alapító, fenntartó, tulajdonos, felügyeletet ellátó szervek;
- ▶ a könyvtárak (ill. dokumentációs intézmények) használata;
- ▶ könyvtári igazgatás, gyarapítás, költségvetés;
- ▶ szerzői jog;
- ▶ adatvédelem;
- ▶ a könyvtárakban (dokumentációs intézményekben) foglalkoztatottak alkalmazása, képzése, munkaügyi kérdései.

A két összeállítás formai eltérése abban nyilvánul meg, hogy a *Német Könyvtári Intézet* jogi bizottsága által kiadott mű elsősorban az ide vonatkozó jogszabályokat ismerteti fejezetenként rövid tartalmi összefoglaló adó bevezetéssel, míg H. Kirchner kézikönyve magyarázó, értelmező jellegű jogi összefoglalás. Az alábbiakban a kötetek azonos tartalmára építve mutatjuk be a német könyvtárügy jogi szabályozását.